

Dosarul nr. 3r-61/23
2-22021924-01-3r-21032023

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul central (jud: I. Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Ivan Rotaraș,
în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată
depusă de Ivan Rotaraș împotriva Președintelui Consiliului raional Râșcani, Vasile
Secrieru privind nesoluționarea în termen a petiției, obligarea soluționării petiției,
încasarea prejudiciului material și moral cauzat,
împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
declarat inadmisibil apelul depus de Ivan Rotaraș împotriva hotărârii din 11 noiembrie
2022 a Judecătoriei Drochia, sediul central,

c o n s t a t ă :

La 15 februarie 2022 Ivan Rotaraș a depus cerere de chemare în judecată, în
procedura contenciosului administrativ împotriva Președintelui Consiliului raional
Râșcani, Vasile Secrieru prin care a solicitat obligarea pârâtului să-i prezinte
informația solicitată prin cererea depusă la data de 27 decembrie 2021 și înregistrată
sub nr. R-130, repararea prejudiciului material și moral cauzat în legătură cu
nesoluționarea cererii depuse de reclamant către pârât în sumă de 1000 de lei.

Prin hotărârea din 11 noiembrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul central,
acțiunea în contencios administrativ depusă de Ivan Rotaraș, s-a respins ca
neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 19 decembrie
2022 Ivan Rotaraș a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 noiembrie 2022 a
Judecătoriei Drochia, sediul central.

Prin încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a declarat
inadmisibil apelul depus de Ivan Rotaraș împotriva hotărârii din 11 noiembrie 2022 a
a Judecătoriei Drochia, sediul central.

La 13 martie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare
procesuală a Curții de Apel Bălți, Ivan Rotaraș a depus recurs împotriva încheierii din
16 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea
încheierii recurate cu adoptarea unei încheieri în conformitate cu prevederile art.243
alin.(1) lit.c) din Codul administrativ.

În motivarea cererii de recurs, recurentul menționează că nu a cunoscut despre ședința de judecată din data de 11 noiembrie 2022, deoarece nu a recepționat nici o citație în acest sens, respectiv nu a cunoscut despre faptul că instanța de judecată a examinat acțiunea și a pronunțat dispozitivul hotărârii.

Suplimentar, menționează că copia dispozitivului hotărârii din 11 noiembrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul central a fost recepționat la data de 06 decembrie 2022, iar cererea de apel nemotivată a depus-o la data de 19 decembrie 2022 în termenul de 30 de zile de la data notificării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, recurentul consideră că încheierea instanței de apel este neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, și anume interpretarea eronată de către instanța de apel a prevederilor art. 232 din Codul administrativ.

La 21 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimatului a expediat pentru notificare copia recursului depus de Ivan Rotaraș împotriva încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți. (f.d.104)

Prin prisma art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

După cum denotă actele cauzei, 15 februarie 2022 Ivan Rotaraș a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ împotriva Președintelui Consiliului raional Rîșcani, Vasile Secrieru prin care a solicitat obligarea pârâtului să-i prezinte informația solicitată prin cererea depusă la data de 27 decembrie 2021 și înregistrată sub nr. R-130, repararea prejudiciului material și moral cauzat în legătură cu nesoluționarea cererii depuse de reclamant către pârât în sumă de 1000 de lei. (f.d.)

Prin hotărârea din 11 noiembrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul central, acțiunea în contencios administrativ depusă de Ivan Rotaraș, s-a respins ca neîntemeiată. (f.d.)

La 19 decembrie 2022 Ivan Rotaraș a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 noiembrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul central, prin care a invocat

ilegalitatea și netemeinicia hotărârii primei instanțe, iar motivele în fapt și de drept vor fi expuse în cererea de apel motivată, după ce va face cunoștință cu motivarea hotărârii din 11 noiembrie 2022 a Judecătorei Drochia, sediul central. (f.d. 93).

Prin încheierea din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Ivan Rotaraș împotriva hotărârii din 11 noiembrie 2022 a Judecătorei Drochia, sediul central. (f.d. 96/97)

Totodată, s-a stabilit că pentru a dispune astfel, instanța de apel a conchis că apelantul Ivan Rotaraș a depus cererea de apel după expirarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ. Mai mult, apelantul nu a înaintat cerință de repunere în termen.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, în corespundere cu art.236 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă.

Articolul 232 alin.(1) din Codul administrativ reglementează expres că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

Din această ipoteză rezultă că participanții la proces, fiind interesați în soarta soluționării litigiului în care sunt implicați, trebuie să demonstreze un rol activ, manifestând comportament de bună-credință față de drepturile și obligațiile sale procedurale. Astfel, reclamantul trebuia să facă uz de toate drepturile sale procedurale, pentru a lua cunoștință de hotărârea judecătorească pronunțată asupra fondului cauzei.

La caz, actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat în ședință publică la 11 noiembrie 2022, iar Ivan Rotaraș a fost citat legal la examinarea acțiunii în prima instanță, fapt confirmat prin avizul de recepție DSXXXXXXXXXAS, anexat la materialele cauzei. (f.d.73)

Astfel, termenul de depunere a apelului a început să curgă de la data de 12 noiembrie 2022, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la data de 11 decembrie 2022, zi de duminică, astfel ultima zi de depunere a cererii de apel a fost data de 12 decembrie 2022, inclusiv, pe când cererea de apel a fost depusă la 19 decembrie 2022, fapt ce denotă exercitarea acestei căi de atac cu încălcarea termenului stabilit de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, din care considerente instanța de apel prin încheierea din 16 februarie 2023, întemeiat a declarat apelul ca fiind inadmisibil.

Totodată, instanța de recurs menționează că dispozitivului hotărârii din 11 noiembrie 2022 a Judecătorei Drochia, sediul central a fost notificat lui Ivan Rotaraș la 06 decembrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție DSXXXXXXXAS, anexat la materialele cauzei (f.d.81), prin urmare, începând cu data de 07 decembrie 2022 până la data de 12 decembrie 2022, inclusiv, Ivan Rotaraș a dispus de un termen suficient pentru a întreprinde toate măsurile necesare în vederea depunerii apelului conform dispozițiilor art.232 alin.(1) din Codul administrativ.

Or, în conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin.(1).

La rândul său, art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, stipulează că prevederile art.65 alin.(1) - (3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Astfel, în conformitate cu art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

În mod egal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că în cazul omiterii unui termen, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, conform art. 65 din Codul administrativ, dar numai la prezentarea probelor și motivelor întemeiate, ceea ce în prezenta cauză, la depunerea apelului din 19 decembrie 2022, nu s-a solicitat.

La caz, nu poate constitui temei de admitere a recursului și anulare a încheierii contestate argumentul recurentului precum că termenul de depunere a apelului a început a curge din ziua imediat următoare datei notificării actului judecătoresc.

Or, instanța de recurs învederează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel în contenciosul administrativ este prevăzut de o normă imperativă – art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, prin prisma căreia începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat de pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că nerespectarea termenului de depunere a apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al apelantului/recurentului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Prin prisma art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

În această ordine, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că apelantul-recurent, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin depunerea apelului conform prevederilor art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, fapt ce la caz a fost ignorant cu desăvârșire.

Contrar celor menționate, s-a constatat că Ivan Rotaraș nu și-a exercitat dreptul de a depune apelul în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, aspect ce impune prin prisma art. 236 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, de a declara apelul inadmisibil.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Ivan Roraraș nu a depus apelul în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii spre examinare a unui astfel de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (*cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei*), în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin.(1), lit. a) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Ivan Rotaraș.

Se menține încheiere din 16 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Rotaraș împotriva Președintelui Consiliului raional Râșcani, Vasile Secrieru privind nesoluționarea în termen a petiției, obligarea soluționării petiției, încasarea prejudiciului material și moral cauzat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru